

LEGE nr. 554 din 2 decembrie 2004

contenciosului administrativ

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1154 din 7 decembrie 2004

Data intrării în vigoare 06-01-2005

Formă consolidată valabilă la data 05-07-2019

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 05-07-2019 până la data de 10-03-2020

Notă CTCE

Forma consolidată a LEGII nr. 554 din 2 decembrie 2004, publicate în Monitorul Oficial nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, la data de 05 Iulie 2019 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 190 din 21 noiembrie 2005; DECIZIA nr. 189 din 2 martie 2006; DECIZIA nr. 647 din 5 octombrie 2006 ; DECIZIA nr. 65 din 25 ianuarie 2007; DECIZIA nr. 660 din 4 iulie 2007; LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007; DECIZIA nr. 797 din 27 septembrie 2007; RECTIFICAREA nr. 797 din 27 septembrie 2007; LEGEA nr. 97 din 14 aprilie 2008; LEGEA nr. 100 din 9 mai 2008; LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010; DECIZIA nr. 1.609 din 9 decembrie 2010; DECIZIA nr. 302 din 1 martie 2011; LEGEA nr. 299 din 21 decembrie 2011; DECIZIA nr. 1.039 din 5 decembrie 2012 ; LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012; LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012; DECIZIA nr. 459 din 16 septembrie 2014; LEGEA nr. 138 din 15 octombrie 2014; DECIZIA nr. 898 din 17 decembrie 2015; LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 57 din 3 iulie 2019.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Notă CTCE

Conform art. II din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007, cauzele aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a Legii nr. 554/2004 vor continua să se judece potrivit legii aplicabile în momentul sesizării instanței. Prin excepție, punerea în executare a hotărârilor definitive și irevocabile pronunțate în temeiul Legii nr. 29/1990 și neexecutate la data intrării în vigoare a Legii nr. 554/2004 se face în conformitate cu prevederile acesteia.

Dispozițiile referitoare la excepția de nelegalitate și la garanțiile procesuale prevăzute de Legea nr. 554/2004, cu modificările ulterioare, se aplica și cauzelor aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a prezentei legi. Excepția de nelegalitate poate fi invocată și pentru actele administrative unilaterale emise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 554/2004, în forma sa inițială, cauzele de nelegalitate urmând a fi analizate prin raportare la dispozițiile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ.

Art. III din același act normativ prevede că hotărârile judecătorești pronunțate în baza Legii nr. 554/2004, rămase definitive și irevocabile fără soluționarea pe fond a excepției de nelegalitate, care a fost respinsă ca inadmisibilă, pot forma obiectul unei cereri de revizuire, care se poate introduce în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

Subiectele de sesizare a instanței

La data de 02-08-2007 Denumirea marginală a art. 1 a fost modificată de pct. 1 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3) Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu poate fi înlăturat decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.

La data de 02-08-2007 Alin. (3) al art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(4) Ministerul Public, atunci când, în urma exercitării atribuțiilor prevăzute de legea sa organică, apreciază că încălcările drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor se datorează existenței unor acte administrative unilaterale individuale ale autorităților publice emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizează instanța de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vătămate. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

La data de 02-08-2007 Alin. (4) al art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(5) Când Ministerul Public apreciază că prin emiterea unui act administrativ normativ se vatămă un interes legitim public, sesizează instanța de contencios administrativ competentă de la sediul autorității publice emitente.

La data de 02-08-2007 Alin. (5) al art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(6) Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În cazul admiterii acțiunii, instanța se pronunță, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

La data de 02-08-2007 Alin. (6) al art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Decizie de respingere: HP nr. 74/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 25 din 10 ianuarie 2019.

(7) Persoana vătămată în drepturile sau în interesele sale legitime prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe ale Guvernului neconstituționale se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile prezentei legi.

La data de 02-08-2007 Alin. (7) al art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(8) Prefectul, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și orice subiect de drept public pot introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile prezentei legi și ale legilor speciale.

La data de 02-08-2007 Alin. (8) al art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Decizie de admitere: HP nr. 12/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 773 din 16 octombrie 2015:

În condițiile Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, unitatea administrativ-teritorială, prin autoritatea sa executivă, respectiv primarul, nu are dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ hotărârile adoptate de autoritatea sa deliberativă, respectiv consiliul local sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București.

(9) La soluționarea cererilor în contencios administrativ, reprezentantul Ministerului Public poate participa, în orice fază a procesului, ori de câte ori apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

La data de 02-08-2007 Alin. (9) al art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Articolul 2

Semnificația unor termeni

(1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) persoană vătămată - orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate și grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum și organisme sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate;

b) autoritate publică - orice organ de stat sau al unităților administrativ-teritoriale care acționează, în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public; sunt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obținut statut de utilitate publică sau sunt autorizate să presteze un serviciu public, în regim de putere publică;

Notă

Decizie de admitere: HP nr. 28/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 378 din 22 mai 2017:

Noțiunea de „autoritate publică”, astfel cum este definită de [art. 2 alin. \(1\) lit. b\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, nu este similară cu cea de „instituție publică”, astfel cum este prevăzută de [art. 2 alin. \(1\) pct. 39 din Legea nr. 273/2006](#) privind finanțele locale, cu modificările și completările ulterioare.

c) act administrativ - actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice;

La data de 02-08-2018 Litera c) din Alineatul (1), Articolul 2, Capitolul I a fost modificată de Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 11/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 501 din 8 iulie 2015:

În interpretarea dispozițiilor [art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile [art. 63 alin. \(5\) lit. e\)](#) și [art. 115 alin. \(2\) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale [art. 19 alin. \(1\) lit. a\)](#) și [lit. e\) din Legea nr. 340/2004](#) privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale [art. 123 alin. \(5\) din Constituție](#), prefectului îi este recunoscut dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ actele administrative emise de autoritățile administrației publice locale, în înțelesul prevederilor [art. 2 alin. \(1\) lit. c\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

c¹) sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative;

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 2, Capitolul I a fost completat de Punctul 2, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

d) act administrativ-jurisdicțional - actul emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială;

e) jurisdicție administrativă specială - activitatea înfăptuită de o autoritate administrativă care are, conform legii organice speciale în materie, competența de soluționare a unui conflict privind un act administrativ, după o procedură bazată pe principiile contradictorialității, asigurării dreptului la apărare și independenței activității administrativ-jurisdicționale;

f) contencios administrativ - activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim;

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 13/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 690 din 11 septembrie 2015:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 2 alin. \(1\) lit. f\)](#) și [art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, respectiv [art. 94](#) și [art. 95 din Codul de procedură civilă](#), litigiile având ca obiect acțiuni prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de [Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și [Legea nr. 272/2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.

Decizie de admitere: [RIL nr. 16/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 110 din 9 februarie 2017:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 1](#), [art. 231](#) și [art. 278 alin. \(2\) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, [art. 55 din Legea nr. 393/2004](#) privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, [art. 2 alin. \(1\) lit. f\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, și [art. 109 din Legea nr. 188/1999](#) privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

Prevederile [Codului muncii](#) se aplică raporturilor juridice dintre primar/viceprimar și unitatea administrativ-teritorială, dacă legi speciale nu conțin dispoziții specifice, inclusiv după încetarea mandatelor.

g) instanță de contencios administrativ, denumită în continuare instanță - Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel și tribunalele administrativ-fiscale;

h) nesoluționare în termenul legal a unei cereri - faptul de a nu răspunde solicitantului în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii, dacă prin lege nu se prevede alt termen;

i) refuz nejustificat de a soluționa o cerere - exprimarea explicită, cu exces de putere, a voinței de a nu rezolva cererea unei persoane; este asimilată refuzului nejustificat și nepunerea în executare a actului administrativ emis ca urmare a soluționării favorabile a cererii sau, după caz, a plângerii prealabile;

j) plângere prealabilă - cererea prin care se solicită autorității publice emitente sau celei ierarhic superioare, după caz, reexaminarea unui act administrativ cu caracter individual sau normativ, în sensul revocării sau modificării acestuia;

k) acte care privesc raporturile cu Parlamentul - actele emise de o autoritate publică, în realizarea atribuțiilor sale, prevăzute de Constituție sau de o lege organică, în raporturile de natură politică cu Parlamentul;

l) act de comandament cu caracter militar - actul administrativ referitor la problemele strict militare ale activității din cadrul forțelor armate, specifice organizării militare, care presupun dreptul comandanților de a da ordine subordonaților în aspecte privitoare la conducerea trupei, în timp de pace sau război ori, după caz, la îndeplinirea serviciului militar;

m) serviciu public - activitatea organizată sau, după caz, autorizată de o autoritate publică, în scopul satisfacerii unui interes legitim public;

n) exces de putere - exercitarea dreptului de apreciere al autorităților publice prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege sau prin încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor;

o) drept vătămat - orice drept prevăzut de Constituție, de lege sau de alt act normativ, căruia i se aduce o atingere printr-un act administrativ;

p) interes legitim privat - posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurat;

r) interes legitim public - interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice;

s) organisme sociale interesate - structuri neguvernamentale, syndicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative;

ș) pagubă iminentă - prejudiciul material viitor și previzibil sau, după caz, perturbarea previzibilă gravă a funcționării unei autorități publice sau a unui serviciu public;

t) cazuri bine justificate - împrejurările legate de starea de fapt și de drept, care sunt de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului administrativ;

ț) instanță de executare - instanța care a soluționat fondul litigiului de contencios administrativ.

La data de 02-08-2007 Alin. (1) al art. 2 a fost modificat de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 459 din 16 septembrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 712 din 30 septembrie 2014 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) raportate la art. 2 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, constatându-se că dispozițiile art. 8 alin. (1) raportate la art. 2 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt constituționale în măsura în care se interpretează în sensul că decretele Președintelui privind numirea judecătorilor la Curtea Constituțională sunt excluse din sfera controlului judecătoresc sub aspectul verificării îndeplinirii condiției "înaltei competențe profesionale".

Prin urmare, conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 30 septembrie 2014-14 noiembrie 2014, dispozițiile art. 8 alin. (1) raportate la art. 2 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 în măsura în care, decretele Președintelui privind numirea judecătorilor la Curtea Constituțională nu sunt excluse din sfera controlului judecătoresc sub aspectul verificării îndeplinirii condiției "înaltei competențe profesionale" au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 15 noiembrie 2014, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

(2) Se asimilează actelor administrative unilaterale și refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim ori, după caz, faptul de a nu răspunde solicitantului în termenul legal.

Notă

Decizie de admitere: HP nr. 26/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 996 din 12 decembrie 2016:

Dispozițiile [art. 3 „Tutela administrativă” din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că prefectul nu poate ataca în fața instanțelor de contencios administrativ refuzul [asimilat unui act administrativ, potrivit dispozițiilor [art. 2 alin. \(2\) din Legea nr. 554/2004](#)] consiliului local de a pune pe ordinea de zi a ședinței și de a lua act de încetarea de drept a mandatului de consilier local înainte de termen, refuz exprimat la cererea prefectului adresată potrivit atribuțiilor reglementate de dispozițiile [art. 19 alin. \(1\) lit. a\) și e\) din Legea nr. 340/2004](#) privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 3

Tutela administrativă

(1) Prefectul poate ataca direct în fața instanței de contencios administrativ actele emise de autoritățile administrației publice locale, dacă le consideră nelegale; acțiunea se formulează în termenul prevăzut la [art. 11 alin. \(1\)](#), care începe să curgă de la momentul comunicării actului către prefect și în condițiile prevăzute de prezenta lege. Acțiunea introdusă de prefect este scutită de taxa de timbru.

La data de 02-08-2007 Alin. (1) al art. 3 a fost modificat de pct. 4 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(2) Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate ataca în fața instanței de contencios administrativ actele autorităților publice centrale și locale prin care se încalcă legislația privind funcția publică, în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată.

(3) Până la soluționarea cauzei, actul atacat potrivit [alin. \(1\)](#) este suspendat de drept.

La data de 05-07-2019 Alineatul (3) din Articolul 3, Capitolul I a fost modificat de Articolul 633, PARTEA a X-a din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 57 din 3 iulie 2019, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 555 din 05 iulie 2019

Notă

Decizie de admitere: HP nr. 11/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 501 din 8 iulie 2015:

În interpretarea dispozițiilor [art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile [art. 63 alin. \(5\) lit. e\)](#) și [art. 115 alin. \(2\) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale [art. 19 alin. \(1\) lit. a\) și lit. e\) din Legea nr. 340/2004](#) privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale [art. 123 alin. \(5\) din Constituție](#), prefectului îi este recunoscut dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ actele administrative emise de autoritățile administrației publice locale, în înțelesul prevederilor [art. 2 alin. \(1\) lit. c\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

Decizie de admitere: HP nr. 26/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 996 din 12 decembrie 2016:

Dispozițiile [art. 3 „Tutela administrativă” din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că prefectul nu poate ataca în fața instanțelor de contencios administrativ refuzul [asimilat unui act administrativ, potrivit dispozițiilor [art. 2 alin. \(2\) din Legea nr. 554/2004](#)] consiliului local de a pune pe ordinea de zi a ședinței și de a lua act de încetarea de drept a mandatului de consilier local înainte de termen, refuz exprimat la cererea prefectului adresată potrivit atribuțiilor reglementate de dispozițiile [art. 19 alin. \(1\) lit. a\) și e\) din Legea nr. 340/2004](#) privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 4

Excepția de nelegalitate

(1) Legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate.

(2) Instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză. În situația în care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate prin încheiere interlocutorie, aceasta poate fi atacată odată cu fondul.

(3) În cazul în care a constatat nelegalitatea actului administrativ cu caracter individual, instanța în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate va soluționa cauza, fără a ține seama de actul a cărui nelegalitate a fost constatată.

(4) Actele administrative cu caracter normativ nu pot forma obiect al excepției de nelegalitate. Controlul judecătoresc al actelor administrative cu caracter normativ se exercită de către instanța de contencios administrativ în cadrul acțiunii în anulare, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

La data de 02-06-2012 Art. 4 a fost modificat de pct. 1 al art. 54 din LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 30 mai 2012.

Notă

Decizie de admitere: HP nr. 36/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 104 din 7 februarie 2017:

Dispozițiile [art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, permit invocarea excepției de nelegalitate a unui act administrativ cu caracter individual, direct în recurs.

Articolul 5

Acele nesupuse controlului și limitele controlului

(1) Nu pot fi atacate în contenciosul administrativ:

- a) actele administrative ale autorităților publice care privesc raporturile acestora cu Parlamentul;
- b) actele de comandament cu caracter militar.

(2) Nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege organică, o altă procedură judiciară.

(3) În litigiile referitoare la actele administrative emise pentru aplicarea regimului stării de război, al stării de asediu sau al celei de urgență, cele care privesc apărarea și securitatea națională ori cele emise pentru restabilirea ordinii publice, precum și pentru înlăturarea consecințelor calamităților naturale, epidemiilor și epizootiilor nu sunt aplicabile prevederile [art. 14](#).

La data de 02-08-2018 Alineatul (3) din Articolul 5, Capitolul I a fost modificat de Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă CTCE

Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 302 din 1 martie 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 316 din 9 mai 2011 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor alin. (3) al [art. 5 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), și constată că sintagma "cele care privesc apărarea și securitatea națională" din cuprinsul alin. (3) al art. 5 este neconstituțională.

Prin urmare, conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 9 mai 2011-23 iunie 2011, dispozițiile "cele care privesc apărarea și securitatea națională" din cuprinsul alin. (3) al [art. 5 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#) au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 24 iunie 2011, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

(4) Abrogat.

La data de 02-08-2018 Alineatul (4) din Articolul 5, Capitolul I a fost abrogat de Punctul 4, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Articolul 6

Acele administrativ-jurisdicționale

(1) Jurisdicțiile administrative speciale sunt facultative și gratuite.

(2) Actele administrative susceptibile, potrivit legii organice, să facă obiectul unei jurisdicții speciale administrative pot fi atacate la instanța de contencios administrativ, cu respectarea dispozițiilor [art. 7 alin. \(1\)](#), dacă partea înțelege să nu exercite procedura administrativ-jurisdicțională.

La data de 02-08-2007 Alin. (2) al art. 6 a fost modificat de pct. 6 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(3) Actul administrativ-jurisdicțional pentru care, prin lege organică specială, se prevede o cale de atac în fața unei alte jurisdicții administrative speciale poate fi atacat direct la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la comunicare, dacă partea înțelege să renunțe la calea administrativ-jurisdicțională de atac.

La data de 02-08-2007 Alin. (3) al art. 6 a fost modificat de pct. 6 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(4) Dacă partea care a optat pentru jurisdicția administrativă specială sau pentru calea de atac la un alt organ administrativ-jurisdicțional înțelege să renunțe la aceasta în timpul soluționării litigiului, este obligată să notifice decizia de renunțare organului administrativ-jurisdicțional în cauză. Partea sesizează instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la notificare. În această situație, procedura administrativă prealabilă prevăzută de [art. 7](#) nu se mai efectuează.

La data de 02-08-2007 Alin. (4) al art. 6 a fost modificat de pct. 6 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Capitolul II

Procedura de soluționare a cererilor în contenciosul administrativ

Articolul 7

Procedura prealabilă

(1) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual care i se adresează trebuie să solicite autorității publice emitente sau autorității ierarhic superioare, dacă aceasta există, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia. Pentru motive temeinice, persoana vătămată, destinatar al actului, poate introduce plângerea prealabilă, în cazul actelor administrative unilaterale, și peste termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#), dar nu mai târziu de 6 luni de la data emiterii actului.

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 7 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de respingere: HP nr. 74/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 25 din 10 ianuarie 2019.

Decizie de respingere: HP nr. 54/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 807 din 20 septembrie 2018.

(1[^]1) În cazul actului administrativ normativ, plângerea prealabilă poate fi formulată oricând.

La data de 02-08-2007 Alin. (1[^]1) al art. 7 a fost introdus de pct. 8 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(2) Prevederile [alin. \(1\)](#) sunt aplicabile și în ipoteza în care legea specială prevede o procedură administrativ-jurisdicțională, iar partea nu a optat pentru aceasta.

(3) Este îndreptățită să introducă plângere prealabilă și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept. Plângerea prealabilă, în cazul actelor administrative unilaterale, se va introduce în termen de 30 de zile din momentul în care persoana vătămată a luat cunoștință, pe orice cale, de conținutul actului. Pentru motive temeinice, plângerea prealabilă se poate formula și peste termenul de 30 de zile, dar nu mai târziu de 6 luni de la data la care a luat cunoștință, pe orice cale, de conținutul acestuia. Termenul de 6 luni prevăzut în prezentul alineat, precum și cel prevăzut la [alin. \(1\)](#) sunt termene de prescripție.

La data de 02-08-2018 Alineatul (3) din Articolul 7 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de respingere: HP nr. 74/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 25 din 10 ianuarie 2019.

(4) Plângerea prealabilă, formulată potrivit prevederilor [alin. \(1\)](#), se soluționează în termenul prevăzut la [art. 2 alin. \(1\) lit. h*\)](#).

Notă CTCE

Considerăm că referința trebuie făcută la actuala [lit. h\) a alin. \(1\) al art. 2](#), întrucât prin pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007, [alin. \(1\) al art. 2](#) din acest act normativ a fost modificat integral, iar dispoziția de la vechea [lit. g\) a alin. \(1\) al art. 2](#) se regăsește la actuala [lit. h\) a alin. \(1\) al art. 2](#), astfel:

h) nesoluționare în termenul legal a unei cereri - faptul de a nu răspunde solicitantului în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii, dacă prin lege nu se prevede alt termen;

(5) În cazul acțiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, al celor care privesc cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe sau al acțiunilor îndreptate împotriva actelor administrative care nu mai pot fi revocate întrucât au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice, precum și în cazurile prevăzute la [art. 2 alin. \(2\)](#) și la [art. 4](#) nu este obligatorie plângerea prealabilă.

La data de 02-08-2018 Alineatul (5) din Articolul 7 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(6) Plângerea prealabilă în cazul acțiunilor care au ca obiect contracte administrative trebuie făcută în termen de 6 luni, care va începe să curgă:

La data de 02-08-2018 Partea introductivă a Alineatului (6) din Articolul 7 , Capitolul II a fost modificată de Punctul 6, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

a) de la data încheierii contractului, în cazul litigiilor legate de încheierea lui;

b) de la data când reclamantul a cunoscut cauza anulării, dar nu mai târziu de un an de la încheierea contractului.

La data de 02-08-2018 Litera b) din Alineatul (6) , Articolul 7 , Capitolul II a fost modificată de Punctul 6, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

c) Abrogată.

La data de 02-08-2018 Litera c) din Alineatul (6), Articolul 7 , Capitolul II a fost abrogată de Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

d) Abrogată.

La data de 02-08-2018 Litera d) din Articolul 7 , Capitolul II a fost abrogată de Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

e) Abrogată.

La data de 02-08-2018 Litera e) din Alineatul (6), Articolul 7 , Capitolul II a fost abrogată de Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

La data de 02-08-2007 Alin. (6) al art. 7 a fost modificat de pct. 9 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Decizie de respingere: HP nr. 75/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 1066 din 17 decembrie 2018.

(7) Abrogat.

La data de 02-08-2018 Alineatul (7) din Articolul 7 , Capitolul II a fost abrogat de Punctul 8, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Articolul 8

Obiectul acțiunii judiciare

(1) Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la [art. 2 alin. \(1\) lit. h\)](#), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim. Motivele invocate în cererea de anulare a actului nu sunt limitate la cele invocate prin plângerea prealabilă.

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 8 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 9, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 459 din 16 septembrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 712 din 30 septembrie 2014 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 8 alin. \(1\)](#) raportate la [art. 2 alin. \(1\) lit. c\) teza întâi](#) din [Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), constatându-se că dispozițiile [art. 8 alin. \(1\)](#) raportate la [art. 2 alin. \(1\) lit. c\) teza întâi](#) din [Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#) sunt constituționale în măsura în care se interpretează în sensul că decretele Președintelui privind numirea judecătorilor la Curtea Constituțională sunt excluse din sfera controlului judecătoresc sub aspectul verificării îndeplinirii condiției "înaltei competențe profesionale".

Prin urmare, conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată](#) în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 30 septembrie 2014-14 noiembrie 2014, dispozițiile [art. 8 alin. \(1\)](#) raportate la [art. 2 alin. \(1\) lit. c\) teza întâi](#) din [Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#) în măsura în care, decretele Președintelui privind numirea judecătorilor la Curtea Constituțională nu sunt excluse din sfera controlului judecătoresc sub aspectul verificării îndeplinirii condiției "înaltei competențe profesionale" au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 15 noiembrie 2014, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Notă

Decizie de admitere: RIL nr. 1/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 223 din 31 martie 2017:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, [art. 115 alin. \(1\) lit. a\)](#) și [art. 133 alin. \(1\) din Legea nr. 272/2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și [art. 10 alin. \(3\) din Hotărârea Guvernului nr. 1.437/2004](#) privind organizarea și metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului, raportate la [art. 2 alin. \(1\) lit. b\), c\) și f\)](#), [art. 8 alin. \(1\)](#) și [art. 10 alin. \(1\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, competența de soluționare în primă instanță a litigiilor având ca obiect anularea hotărârilor comisiei pentru protecția copilului de încadrare în grad și tip de handicap a copilului cu dizabilități revine tribunalelor - secțiile de contencios administrativ/completele specializate în materia contenciosului administrativ.

(1[^]1) Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

La data de 02-08-2007 Alin. (1[^]1) al art. 8 a fost introdus de pct. 11 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(1[^]2) Prin derogare de la dispozițiile [alin. \(1\)](#), acțiunile întemeiate pe încălcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anularea actului sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, sub sancțiunea penalităților de întârziere sau a amenzii, prevăzute la [art. 24 alin. \(2\)*](#)).

La data de 02-08-2007 Alin. (1[^]2) al art. 8 a fost introdus de pct. 11 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(2) Instanța de contencios administrativ este competentă să soluționeze litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și orice litigii legate de încheierea contractului administrativ, inclusiv litigiile având ca obiect anularea unui contract administrativ. Litigiile care decurg din executarea contractelor administrative sunt în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun.

La data de 02-08-2018 Alineatul (2) din Articolul 8 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 9, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(3) La soluționarea litigiilor prevăzute la [alin. \(2\)](#) se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

La data de 02-08-2007 Alin. (3) al art. 8 a fost modificat de pct. 12 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Articolul 9

Acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului

(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe poate introduce acțiune la instanța de contencios administrativ, însoțită de excepția de neconstituționalitate, în măsura în care obiectul principal nu este constatarea neconstituționalității ordonanței sau a dispoziției din ordonanță.

La data de 19-05-2008 Alin. (1) al art. 9 a fost modificat de articolul unic din LEGEA nr. 100 din 9 mai 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 375 din 16 mai 2008.

(2) Instanța de contencios administrativ, dacă apreciază că excepția îndeplinește condițiile prevăzute de [art. 29 alin. \(1\) și \(3\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, sesizează, prin încheiere motivată, Curtea Constituțională și suspendă soluționarea cauzei pe fond.

(3) După pronunțarea Curții Constituționale, instanța de contencios administrativ repune cauza pe rol și dă termen, cu citarea părților. Dacă ordonanța sau o dispoziție a acesteia a fost declarată neconstituțională, instanța soluționează fondul cauzei; în caz contrar, acțiunea se respinge ca inadmisibilă.

La data de 02-08-2007 Alin. (3) al art. 9 a fost modificat de pct. 13 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(4) În situația în care decizia de declarare a neconstituționalității este urmarea unei excepții ridicate în altă cauză, acțiunea poate fi introdusă direct la instanța de contencios administrativ competentă, în limitele unui termen de decădere de un an, calculat de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.

La data de 02-08-2007 Alin. (4) al art. 9 a fost modificat de pct. 13 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(5) Acțiunea prevăzută de prezentul articol poate avea ca obiect acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonanțe ale Guvernului, anularea actelor administrative emise în baza acestora, precum și, după caz, obligarea unei autorități publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operațiuni administrative.

La data de 02-08-2007 Alin. (5) al art. 9 a fost introdus de pct. 14 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 660 din 4 iulie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 525 din 2 august 2007, a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#) în măsura în care permit ca acțiunea introdusă la instanța de contencios administrativ să aibă ca obiect principal constatarea neconstituționalității unei ordonanțe sau a unei dispoziții dintr-o ordonanță.

[DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 660 din 4 iulie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 525 din 2 august 2007 se referea la [art. 9 din Legea nr. 554/2004](#) în forma pe care o avea înainte de [LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Conform [art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată](#) în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În aceste condiții, dispozițiile [art. 9](#), în forma avută anterior ultimelor modificări, au fost suspendate în intervalul 2 august 2007-16 septembrie 2007, în măsura în care permit ca acțiunea introdusă la instanța de contencios administrativ să aibă ca obiect principal constatarea neconstituționalității unei ordonanțe sau a unei dispoziții dintr-o ordonanță, încetându-și efectele juridice în data de 17 septembrie 2007, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 10

Instanța competentă

(1) Litigiile privind actele administrative emise sau încheiate de autoritățile publice locale și județene, precum și cele care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale, precum și accesorii ale acestora de până la 3.000.000 de lei se soluționează în fond de tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau încheiate de autoritățile publice centrale, precum și cele care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale, precum și accesorii ale acestora mai mari de 3.000.000 de lei se soluționează în fond de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel, dacă prin lege organică specială nu se prevede altfel.

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 10, Capitolul II a fost modificat de Punctul 10, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de admitere: RIL nr. 1/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 223 din 31 martie 2017:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 85 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, [art. 115 alin. \(1\) lit. a](#) și [art. 133 alin. \(1\) din Legea nr. 272/2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și [art. 10 alin. \(3\) din Hotărârea Guvernului nr. 1.437/2004](#) privind organizarea și metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului, raportate la [art. 2 alin. \(1\) lit. b\), c\) și f\)](#), [art. 8 alin. \(1\) și art. 10 alin. \(1\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, competența de soluționare în primă instanță a litigiilor având ca obiect anularea hotărârilor comisiei pentru protecția copilului de încadrare în grad și tip de handicap a copilului cu dizabilități revine tribunalelor - secțiile de contencios administrativ/completele specializate în materia contenciosului administrativ.

(1¹) Cererile privind actele administrative care au ca obiect sume reprezentând finanțarea nerambursabilă din partea Uniunii Europene se soluționează potrivit criteriului valoric, iar cererile care au ca obiect acte administrative neevaluabile se soluționează potrivit rangului autorității, conform prevederilor [alin. \(1\)](#).

La data de 02-08-2018 Alineatul (1¹) din Articolul 10, Capitolul II a fost modificat de Punctul 10, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(2) Recursul împotriva sentințelor pronunțate de tribunalele administrativ-fiscale se judecă de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel, iar recursul împotriva sentințelor pronunțate de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel se judecă de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dacă prin lege organică specială nu se prevede altfel.

La data de 02-08-2007 Alin. (2) al art. 10 a fost modificat de pct. 15 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(3) Reclamantul persoană fizică sau juridică de drept privat se adresează exclusiv instanței de la domiciliul sau sediul său. Reclamantul autoritate publică, instituție publică sau asimilată acestora se adresează exclusiv instanței de la domiciliul sau sediul pârâtului.

La data de 02-08-2018 Alineatul (3) din Articolul 10, Capitolul II a fost modificat de Punctul 10, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(4) Competența teritorială de soluționare a cauzei se va respecta și atunci când acțiunea se introduce în numele reclamantului de orice persoană de drept public sau privat, indiferent de calitatea acestuia din proces.

La data de 02-08-2018 Articolul 10 din Capitolul II a fost completat de Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de admitere: RIL nr. 13/2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 690 din 11 septembrie 2015:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 2 alin. \(1\) lit. f](#) și [art. 10 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, respectiv [art. 94 și art. 95 din Codul de procedură civilă](#), litigiile având ca obiect acțiuni prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local ori a unei alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de [Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și [Legea nr. 272/2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.

Articolul 11

Termenul de introducere a acțiunii

(1) Cererile prin care se solicită anularea unui act administrativ individual, a unui contract administrativ, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate se pot introduce în termen de 6 luni de la:

- a) data comunicării răspunsului la plângerea prealabilă;
- b) data comunicării refuzului nejustificat de soluționare a cererii;
- c) data expirării termenului de soluționare a plângerii prealabile, respectiv data expirării termenului legal de soluționare a cererii;
- d) data expirării termenului prevăzut la [art. 2 alin. \(1\) lit. h](#)), calculat de la comunicarea actului administrativ emis în soluționarea favorabilă a cererii sau, după caz, a plângerii prealabile;
- e) Abrogată.

La data de 02-08-2018 Litera e) din Alineatul (1), Articolul 11, Capitolul II a fost abrogată de Punctul 12, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

La data de 02-08-2007 Alin. (1) al art. 11 a fost modificat de pct. 16 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(2) Pentru motive temeinice, în cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusă și peste termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#), dar nu mai târziu de un an de la data comunicării actului, data luării la cunoștință, data introducerii cererii sau data încheierii procesului-verbal de conciliere, după caz.

La data de 02-08-2007 Alin. (2) al art. 11 a fost modificat de pct. 16 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Decizie de admitere: RIL nr. 22/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 853 din 22 octombrie 2019:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 19 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la dispozițiile [art. 11 alin. \(2\)](#) din același act normativ, data la care începe să curgă termenul de prescripție pentru introducerea acțiunii în despăgubire reprezintă momentul la care persoana vătămată printr-un act administrativ nelegal a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască întinderea pagubei, nefiind legat în mod direct și aprioric nici de comunicarea actului administrativ nelegal și nici de momentul rămânerii definitive a hotărârii de anulare a acestuia.

Decizie de respingere: HP nr. 61/2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 905 din 26 octombrie 2018.

(2¹) În cazul suspendării, potrivit legii speciale, a procedurii de soluționare a plângerii prealabile, termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#) curge după reluarea procedurii, de la momentul finalizării acesteia sau de la data expirării termenului legal de soluționare, după caz, dacă a expirat termenul prevăzut la [alin. \(2\)](#).

La data de 02-08-2007 Alin. (2¹) al art. 11 a fost introdus de pct. 17 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(3) În cazul acțiunilor formulate de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public sau Agenția Națională a Funcționarilor Publici, termenul curge de la data când s-a cunoscut existența actului nelegal, fiind aplicabile în mod corespunzător prevederile [alin. \(2\)](#).

(4) Ordonanțele sau dispozițiile din ordonanțe care se consideră a fi neconstituționale, precum și actele administrative cu caracter normativ care se consideră a fi nelegale pot fi atacate oricând.

(5) Termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#) este termen de prescripție, iar termenul prevăzut la [alin. \(2\)](#) este termen de decădere.

Articolul 12

Documentele necesare

Reclamantul anexează la acțiune copia actului administrativ pe care îl atacă sau, după caz, răspunsul autorității publice prin care i se comunică refuzul rezolvării cererii sale. În situația în care reclamantul nu a primit niciun răspuns la cererea sa, va depune la dosar copia cererii, certificată prin numărul și data înregistrării la autoritatea publică, precum și orice înscris care face dovada îndeplinirii procedurii prealabile, dacă acest demers era obligatoriu. În situația în care reclamantul introduce acțiune împotriva autorității care refuză să pună în executare actul administrativ emis în urma soluționării favorabile a cererii ori a plângerii prealabile, va depune la dosar și copia certificată după acest act.

La data de 02-08-2007 Art. 12 a fost modificat de pct. 18 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Articolul 13

Citarea părților, relații

(1) La primirea cererii, instanța dispune citarea părților. Autoritatea publică emitentă va comunica împreună cu întâmpinarea actul atacat împreună cu întreaga documentație care a stat la baza emiterii lui, precum și orice alte lucrări necesare pentru soluționarea cauzei. Instanța poate solicita emitentului orice alte lucrări necesare pentru soluționarea cauzei.

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 13 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(2) În situația în care reclamant este un terț în sensul [art. 1 alin. \(2\)](#) sau când acțiunea este introdusă de Avocatul Poporului ori de Ministerul Public, instanța va cere autorității publice emitente să îi comunice de urgență actul atacat împreună cu documentația care a stat la baza emiterii lui, precum și orice alte lucrări necesare pentru soluționarea cauzei.

(3) În mod corespunzător situațiilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), după caz, se procedează și în cazul acțiunilor care au ca obiect refuzul de rezolvare a cererii privind un drept recunoscut de lege sau un interes legitim.

La data de 02-08-2007 Alin. (3) al art. 13 a fost modificat de pct. 19 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(4) Dacă autoritatea publică nu trimite în termenul stabilit de instanță lucrările cerute, conducătorul acesteia va fi obligat, prin încheiere interlocutorie, să plătească statului, cu titlu de amendă judiciară, 10% din salariul minim brut pe economie pentru fiecare zi de întârziere nejustificată.

Articolul 14

Suspendarea executării actului

(1) În cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, după sesizarea, în condițiile [art. 7](#), a autorității publice care a emis actul sau a autorității ierarhic superioare, persoana vătămată poate să ceară instanței competente să dispună suspendarea executării actului administrativ unilateral până la pronunțarea instanței de fond. În cazul în care persoana vătămată nu introduce acțiunea în anularea actului în termen de 60 de zile, suspendarea încetează de drept și fără nicio formalitate.

(2) Instanța soluționează cererea de suspendare, de urgență și cu precădere, cu citarea părților. Procedura prevăzută la art. 200 și 201 din Codul de procedură civilă nu este aplicabilă. Întâmpinarea este obligatorie și se depune la dosarul cauzei cu cel puțin 3 zile înainte de termenul de judecată. Reclamantul va lua cunoștință de conținutul întâmpinării de la dosarul cauzei. Instanța poate acorda un nou termen de judecată în cazul în care reclamantul solicită amânarea pentru a lua cunoștință de conținutul întâmpinării.

La data de 02-08-2018 Alineatul (2) din Articolul 14 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 14, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(3) Când în cauză este un interes public major, de natură a perturba grav funcționarea unui serviciu public administrativ, cererea de suspendare a actului administrativ normativ poate fi introdusă și de Ministerul Public, din oficiu sau la sesizare, prevederile [alin. \(2\)](#) aplicându-se în mod corespunzător.

(4) Hotărârea prin care se pronunță suspendarea este executorie de drept. Ea poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la comunicare. Recursul nu este suspensiv de executare.

(5) În ipoteza în care se emite un nou act administrativ cu același conținut ca și cel suspendat de către instanță, acesta este suspendat de drept. În acest caz nu este obligatorie plângerea prealabilă.

(6) Nu pot fi formulate mai multe cereri de suspendare succesive pentru aceleași motive.

(7) Suspendarea executării actului administrativ are ca efect încetarea oricărei forme de executare, până la expirarea duratei suspendării.

La data de 02-08-2007 Art. 14 a fost modificat de pct. 20 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Articolul 15

Solicitarea suspendării prin acțiunea principală

(1) Suspendarea executării actului administrativ unilateral poate fi solicitată de reclamant, pentru motivele prevăzute la [art. 14](#), și prin cererea adresată instanței competente pentru anularea, în tot sau în parte, a actului atacat. În acest caz, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ atacat, până la soluționarea definitivă a cauzei. Cererea de suspendare se poate formula odată cu acțiunea principală sau printr-o acțiune separată, până la soluționarea acțiunii în fond.

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 15 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 15, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(2) Dispozițiile [art. 14 alin. \(2\)-\(7\)](#) se aplică în mod corespunzător.

La data de 02-08-2007 Alin. (2) al art. 15 a fost modificat de pct. 21 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(3) Hotărârea dată cererii de suspendare este executorie de drept, iar introducerea recursului, potrivit [art. 14 alin. \(4\)](#), nu suspendă executarea.

(4) În ipoteza admiterii acțiunii de fond, măsura suspendării, dispusă în condițiile [art. 14](#), se prelungește de drept până la soluționarea definitivă a cauzei, chiar dacă reclamantul nu a solicitat suspendarea executării actului administrativ în temeiul [alin. \(1\)](#).

La data de 02-08-2018 Alineatul (4) din Articolul 15 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 15, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Articolul 16

Introducerea în cauză a funcționarului

(1) Cererile în justiție prevăzute de prezenta lege pot fi formulate și personal împotriva persoanei care a contribuit la elaborarea, emiterea, adoptarea sau încheierea actului ori, după caz, care se face vinovată de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim, dacă se solicită plata unor despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru întârziere. În cazul în care acțiunea se admite, persoana respectivă poate fi obligată la plata despăgubirilor, solidar cu autoritatea publică pârâtă.

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 16 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 16, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(2) Persoana acționată astfel în justiție îl poate chema în garanție pe superiorul său ierarhic, de la care a primit ordin scris să elaboreze sau să nu elaboreze actul.

Articolul 16¹

Când raportul juridic dedus judecății o impune, instanța de contencios administrativ va pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altei persoane. Dacă niciuna dintre părți nu solicită introducerea în cauză a terțului și instanța apreciază că pricina nu poate fi soluționată fără participarea terțului, aceasta va respinge cererea fără a se pronunța în fond.

La data de 02-08-2018 Articolul 16¹ din Capitolul II a fost modificat de Punctul 17, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Articolul 17

Judecarea cererilor

(1) Cererile adresate instanței se judecă în ședință publică, în completul stabilit de lege. Întâmpinarea este obligatorie și se va comunica reclamantului cu cel puțin 15 zile înainte de primul termen de judecată.

La data de 02-08-2018 Alineatul (1) din Articolul 17 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 18, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(2) Pentru cererile formulate în baza prezentei legi se percep taxele de timbru prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

La data de 02-08-2018 Alineatul (2) din Articolul 17 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 18, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(3) Hotărârile se redactează și se motivează în cel mult 30 de zile de la pronunțare.

La data de 02-08-2007 Alin. (3) al art. 17 a fost modificat de pct. 25 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Articolul 18

Soluțiile pe care le poate da instanța

(1) Instanța, soluționând cererea la care se referă [art. 8 alin. \(1\)](#), poate, după caz, să anuleze, în tot sau în parte, actul administrativ, să oblige autoritatea publică să emită un act administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze o anumită operațiune administrativă.

La data de 02-08-2007 Alin. (1) al art. 18 a fost modificat de pct. 26 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(2) Instanța este competentă să se pronunțe, în afara situațiilor prevăzute la [art. 1 alin. \(6\)](#), și asupra legalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecății.

La data de 02-08-2007 Alin. (2) al art. 18 a fost modificat de pct. 26 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 13/2018](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 432 din 22 mai 2018.

(3) În cazul soluționării cererii, instanța va hotărî și asupra despăgubirilor pentru daunele materiale și morale cauzate, dacă reclamantul a solicitat acest lucru.

(4) Atunci când obiectul acțiunii în contencios administrativ îl formează un contract administrativ, în funcție de starea de fapt, instanța poate:

- a) dispune anularea acestuia, în tot sau în parte;
- b) obliga autoritatea publică să încheie contractul la care reclamantul este îndrituit;
- c) impune uneia dintre părți îndeplinirea unei anumite obligații;
- d) suplini consimțământul unei părți, când interesul public o cere;
- e) obliga la plata unor despăgubiri pentru daunele materiale și morale.

(5) Soluțiile prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [alin. \(4\) lit. b\)](#) și [c\)](#) pot fi stabilite sub sancțiunea unei penalități aplicabile părții obligate, pentru fiecare zi de întârziere.

La data de 02-08-2007 Alin. (5) al art. 18 a fost modificat de pct. 26 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(6) În toate situațiile, instanța poate stabili, prin dispozitiv, la cererea părții interesate, un termen de executare, precum și amenda prevăzută la [art. 24 alin. \(2\)*](#)).

La data de 02-08-2007 Alin. (6) al art. 18 a fost introdus de pct. 27 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Articolul 19

Termenul de prescripție pentru despăgubiri

(1) Când persoana vătămată a cerut anularea actului administrativ, fără a cere în același timp și despăgubiri, termenul de prescripție pentru cererea de despăgubire curge de la data la care acesta a cunoscut sau trebuia să cunoască întinderea pagubei.

(2) Cererile se adresează instanțelor de contencios administrativ competente, în termenul de un an prevăzut la [art. 11 alin. \(2\)*](#)).

Notă CTCE

[Alin. \(2\) al art. 11](#) din prezentul act normativ a fost modificat integral prin pct. 16 al [art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007, având următorul conținut:

(2) Pentru motive temeinice, în cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusă și peste termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#), dar nu mai târziu de un an de la data comunicării actului, data luării la cunoștință, data introducerii cererii sau data încheierii procesului-verbal de conciliere, după caz.

(2[^]1) Dispozițiile [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) se aplică, în mod corespunzător, și contractelor administrative.

La data de 02-08-2007 Alin. (2[^]1) al art. 19 a fost introdus de pct. 28 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(3) Cererile prevăzute la [alin. \(2\)](#) se supun normelor prezentei legi în ceea ce privește procedura de judecată și taxele de timbru.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 22/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 853 din 22 octombrie 2019:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 19 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la dispozițiile [art. 11 alin. \(2\)](#) din același act normativ, data la care începe să curgă termenul de prescripție pentru introducerea acțiunii în despăgubire reprezintă momentul la care persoana vătămată printr-un act administrativ nelegal a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască întinderea pagubei, nefiind legat în mod direct și aprioric nici de comunicarea actului administrativ nelegal și nici de momentul rămânerii definitive a hotărârii de anulare a acestuia.

Decizie de respingere: [HP nr. 61/2018](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 905 din 26 octombrie 2018.

Articolul 20

Recursul

(1) Hotărârea pronunțată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare.

La data de 02-08-2007 Alin. (1) al art. 20 a fost modificat de pct. 29 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

(2) Recursul suspendă executarea și se judecă de urgență. Procedura prevăzută la art. 493 din Codul de procedură civilă nu se aplică în materia contenciosului administrativ.

La data de 02-08-2018 Alineatul (2) din Articolul 20 , Capitolul II a fost modificat de Punctul 19, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(3) În cazul admiterii recursului, instanța de recurs, casând sentința, va rejudeca litigiul în fond. Când hotărârea primei instanțe a fost pronunțată fără a se judeca fondul ori dacă judecata s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterile fondului, cauza se va trimite, o singură dată, la această instanță. În cazul în care judecata în primă instanță s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată la administrarea probelor, dar a fost legal citată la dezbaterile fondului, instanța de recurs, casând sentința, va rejudeca litigiul în fond.

La data de 02-06-2012 Alin. (3) al art. 20 a fost modificat de pct. 4 al art. 54 din LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 30 mai 2012.

Articolul 21

(1) Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor rămase definitive prin încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene, reglementat la art. 148 alin. (2) coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată.

(2) Sunt supuse revizuirii, pentru motivul prevăzut la [alin. \(1\)](#), și hotărârile definitive care nu evocă fondul.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 45/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 386 din 23 mai 2017:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 21 alin. \(2\) teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, cererea de revizuire este admisibilă în baza unor decizii ale Curții de

Justiție a Uniunii Europene, indiferent de momentul pronunțării acestora și de împrejurarea invocării sau nu în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere. Termenul în care poate fi formulată cererea de revizuire întemeiată pe dispozițiile [art. 21 alin. \(2\) din Legea nr. 554/2004](#) este de o lună și curge de la data comunicării hotărârii definitive, supusă revizuirii.

(3) Cererea de revizuire se introduce în termen de o lună de la data comunicării hotărârii definitive și se soluționează de urgență și cu precădere.

La data de 02-08-2018 Articolul 21 din Capitolul II a fost modificat de Punctul 20, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Capitolul III

Procedura de executare

Articolul 22

Titlul executoriu

Hotărârile judecătorești definitive pronunțate potrivit prezentei legi sunt titluri executorii.

La data de 02-06-2012 Art. 22 a fost modificat de pct. 6 al art. 54 din LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 30 mai 2012.

Articolul 23

Obligația publicării

Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor. Acestea se publică obligatoriu după motivare, la solicitarea instanțelor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau, după caz, în monitoarele oficiale ale județelor ori al municipiului București, fiind scutite de plata taxelor de publicare.

La data de 02-08-2007 Art. 23 a fost modificat de pct. 32 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 10/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 458 din 25 iunie 2015:

Dispozițiile [art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că hotărârea judecătorească irevocabilă/definitivă prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ produce efecte și în privința actelor administrative individuale emise în temeiul acestuia care, la data publicării hotărârii judecătorești de anulare, sunt contestate în cauze aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești.

Decizie de respingere: [HP nr. 4/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 226 din 28 martie 2016.

Articolul 24

Obligația executării

(1) Dacă în urma admiterii acțiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze anumite operațiuni administrative, executarea hotărârii definitive se face de bunăvoie în termenul prevăzut în cuprinsul acesteia, iar în lipsa unui astfel de termen, în termen de cel mult 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 35/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 1023 din 20 decembrie 2016:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 24 alin. \(1\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, trebuie să se țină seama de termenele prevăzute de acest articol, nu și de cele reglementate de [art. 32 din Legea nr. 165/2013](#) privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se duce la îndeplinire prin executare silită, parcurgându-se procedura prevăzută de prezenta lege.

(3) La cererea creditorului, în termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită, care curge de la expirarea termenelor prevăzute la [alin. \(1\)](#) și care nu au fost respectate în mod culpabil, instanța de executare, prin hotărâre dată cu citarea părților, aplică conducătorului autorității publice sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, care se face venit la bugetul de stat, iar reclamantului îi acordă penalități, în condițiile art. 906 din Codul de procedură civilă.

La data de 02-08-2018 Alineatul (3) din Articolul 24 , Capitolul III a fost modificat de Punctul 21, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 12/2018](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 418 din 16 mai 2018:

În interpretarea prevederilor [art. 24 alin. \(4\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare:

– termenul în care creditorul poate solicita fixarea sumei ce i se datorează de către debitor cu titlu de penalități este termenul de prescripție a executării silite, de 3 ani, reglementat de [art. 706 din Codul de procedură civilă](#), termen care curge de la data executării obligației sau, în caz de neexecutare, de la data expirării termenului de trei luni, înăuntrul căruia debitorul avea posibilitatea să execute în natură obligația;

– penalitățile stabilite în procent pe zi de întârziere se calculează de la momentul indicat în încheierea pronunțată în cadrul procedurii reglementate de [art. 24 alin. \(3\) din Legea nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, până la executarea obligației, dar nu mai târziu de momentul expirării termenului de trei luni, înăuntrul căruia debitorul avea posibilitatea să execute în natură obligația, în caz de neexecutare;

– în cadrul procedurii reglementate de [art. 24 alin. \(4\) din Legea nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată poate stabili valoarea obiectului obligației la care se aplică penalitățile de întârziere stabilite în procent pe zi de întârziere, în ipoteza în care instanța prevăzută la [art. 24 alin. \(3\) din aceeași lege](#) nu a stabilit acest lucru.

(4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării hotărârii de aplicare a amenzii și de acordare a penalităților debitorul, în mod culpabil, nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma ce se va datora statului și suma ce i se va datora lui cu titlu de penalități, prin hotărâre dată cu citarea părților. Totodată, prin aceeași hotărâre, instanța va stabili, în condițiile art. 892 din Codul de procedură civilă, despăgubirile pe care debitorul le datorează creditorului pentru neexecutarea în natură a obligației.

La data de 02-08-2018 Alineatul (4) din Articolul 24 , Capitolul III a fost modificat de Punctul 21, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 12/2018](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 418 din 16 mai 2018:

În interpretarea prevederilor [art. 24 alin. \(4\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare:

– termenul în care creditorul poate solicita fixarea sumei ce i se datorează de către debitor cu titlu de penalități este termenul de prescripție a executării silite, de 3 ani, reglementat de [art. 706 din Codul de procedură civilă](#), termen care curge de la data executării obligației sau, în caz de neexecutare, de la data expirării termenului de trei luni, înăuntrul căruia debitorul avea posibilitatea să execute în natură obligația;

– penalitățile stabilite în procent pe zi de întârziere se calculează de la momentul indicat în încheierea pronunțată în cadrul procedurii reglementate de [art. 24 alin. \(3\) din Legea nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, până la executarea obligației, dar nu mai târziu de momentul expirării termenului de trei luni, înăuntrul căruia debitorul avea posibilitatea să execute în natură obligația, în caz de neexecutare;

– în cadrul procedurii reglementate de [art. 24 alin. \(4\) din Legea nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată poate stabili valoarea obiectului obligației la care se aplică penalitățile de întârziere stabilite în procent pe zi de întârziere, în ipoteza în care instanța prevăzută la [art. 24 alin. \(3\) din aceeași lege](#) nu a stabilit acest lucru.

(5) În lipsa cererii creditorului, după împlinirea termenului prevăzut la [alin. \(4\)](#), compartimentul executări civile al instanței de executare va solicita autorității publice relații referitoare la executarea obligației cuprinse în titlul executoriu și, în cazul în care obligația nu a fost integral executată, instanța de executare va fixa suma definitivă ce se va datora statului prin hotărâre dată cu citarea părților.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 3/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 243 din 1 aprilie 2016:

Dispozițiile [art. 24 alin. \(5\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), introduse prin [Legea nr. 138/2014](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă](#), precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, se aplică și în ipoteza executării obligațiilor stabilite prin hotărâri judecătorești rămase definitive înainte de intrarea în vigoare a [Legii nr. 138/2014](#).

La data de 19-10-2014 Art. 24 a fost modificat de [pct. 1 al art. IV din LEGEA nr. 138 din 15 octombrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 753 din 16 octombrie 2014.

Articolul 25

Instanța de executare

(1) Instanța de executare, care în materia contenciosului administrativ este, potrivit [art. 2 alin. \(1\) lit. t\)](#), instanța care a soluționat fondul litigiului de contencios administrativ, aplică, respectiv acordă sancțiunea și penalitățile prevăzute la [art. 24 alin. \(3\)](#), fără a fi nevoie de investirea cu formulă executorie și de încuviințarea executării silite de către executorul judecătoresc.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 17/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 930 din 27 noiembrie 2017:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind calea de atac în materia contenciosului administrativ, împotriva hotărârilor pronunțate în această materie poate fi exercitată numai calea de atac a

recursului, cu excepția cazului prevăzut de dispozițiile [art. 25 alin. \(3\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554 /2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererile prevăzute la [art. 24 alin. \(3\) și \(4\)](#) se judecă în camera de consiliu, de urgență, și sunt scutite de taxa judiciară de timbru. Procedura prevăzută la art. 200 și 201 din Codul de procedură civilă nu este aplicabilă. Întâmpinarea este obligatorie și se depune la dosarul cauzei cu cel puțin 3 zile înainte de termenul de judecată. Reclamantul va lua cunoștință de conținutul întâmpinării de la dosarul cauzei. Instanța poate acorda un nou termen de judecată în cazul în care reclamantul solicită amânarea pentru a lua cunoștință de conținutul întâmpinării.

La data de 02-08-2018 Alineatul (2) din Articolul 25 , Capitolul III a fost modificat de Punctul 22, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

(3) Hotărârile pronunțate în condițiile [art. 24 alin. \(3\) și \(4\)](#) sunt supuse numai recursului, în termen de 5 zile de la comunicare.

La data de 02-08-2018 Alineatul (3) din Articolul 25 , Capitolul III a fost modificat de Punctul 22, Articolul I din LEGEA nr. 212 din 25 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 658 din 30 iulie 2018

Notă

Decizie de admitere: RIL nr. 17/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 930 din 27 noiembrie 2017:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind calea de atac în materia contenciosului administrativ, împotriva hotărârilor pronunțate în această materie poate fi exercitată numai calea de atac a recursului, cu excepția cazului prevăzut de dispozițiile [art. 25 alin. \(3\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554 /2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

(4) Prevederile [alin. \(1\)-\(3\)](#) se aplică, în mod corespunzător, și pentru punerea în executare a hotărârilor de contencios administrativ date pentru soluționarea litigiilor ce au avut ca obiect contracte administrative.

La data de 19-10-2014 Art. 25 a fost modificat de pct. 2 al art. IV din LEGEA nr. 138 din 15 octombrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 753 din 16 octombrie 2014.

Notă CTCE

Art. XI-art. XIII din LEGEA nr. 138 din 15 octombrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 753 din 16 octombrie 2014 prevăd:

Art. XI

Hotărârile arbitrale sau ale altor organe cu atribuții jurisdicționale, cu excepția hotărârilor judecătorești, precum și alte înscrisuri pronunțate sau, după caz, întocmite înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, pot fi puse în executare silită numai dacă au fost învestite cu formula executorie prevăzută de Codul de procedură civilă.

Art. XII

(1) Ori de câte ori printr-un act normativ se prevede încuviințarea de către instanța de executare a executării silite a hotărârilor judecătorești, acestea vor fi puse în executare după încuviințarea cererii de executare silită de către executorul judecătoresc competent potrivit legii.

(2) Ori de câte ori printr-un act normativ se prevede încuviințarea de către instanța de executare a executării silite a titlurilor executorii, altele decât hotărârile judecătorești, acestea vor fi puse în executare după învestirea lor cu formulă executorie de către instanța de executare și după încuviințarea cererii de executare silită de către executorul judecătoresc competent potrivit legii.

Art. XIII

Dispozițiile privitoare la încuviințarea executării silite a hotărârilor, inclusiv arbitrale, străine rămân aplicabile.

Articolul 26

Acțiunea în regres

Conducătorul autorității publice se poate îndrepta cu acțiune împotriva celor vinovați de neexecutarea hotărârii, potrivit dreptului comun. În cazul în care cei vinovați sunt demnitari sau funcționari publici, se aplică reglementările speciale.

La data de 02-08-2007 Art. 26 a fost modificat de pct. 35 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Capitolul IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 27

Judecarea cauzelor aflate pe rol

Cauzele aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a prezentei legi vor continua să se judece potrivit legii aplicabile în momentul sesizării instanței.

Articolul 28

Completarea cu dreptul comun

(1) Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului civil și cu cele ale Codului de procedură civilă , în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte.

La data de 02-06-2012 Alin. (1) al art. 28 a fost modificat de pct. 9 al art. 54 din LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 30 mai 2012.

(2) Instanța de contencios administrativ nu poate suspenda judecarea pricinii când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune săvârșită în legătură cu actul administrativ atacat, dacă reclamantul - persoană vătămată - stăruie în continuarea judecării pricinii.

(3) Acțiunile introduse de persoanele de drept public și de orice autoritate publică, în apărarea unui interes public, precum și cele introduse împotriva actelor administrative normative nu mai pot fi retrase, cu excepția situației în care sunt formulate și pentru apărarea drepturilor sau intereselor legitime de care pot dispune persoanele fizice sau juridice de drept privat.

La data de 02-08-2007 Art. 28 a fost modificat de pct. 36 al art. I din LEGEA nr. 262 din 19 iulie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 30 iulie 2007.

Articolul 29

Corelarea terminologică

Ori de câte ori într-o lege specială anterioară prezentei legi se face trimitere la [Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990](#) sau generic la instanța de contencios administrativ, trimiterea se va socoti făcută la dispozițiile corespunzătoare din prezenta lege.

Articolul 30

Dispoziții tranzitorii

Până la constituirea tribunalelor administrativ-fiscale, litigiile se soluționează de secțiile de contencios administrativ ale tribunalelor.

Articolul 31

Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe aceeași dată se abrogă [Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 8 noiembrie 1990, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor [art. 75](#) și ale [art. 76 alin. \(1\) din Constituția României](#), republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALER DORNEANU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 2 decembrie 2004.

Nr. 554.